

Міністерство охорони здоров'я України
Національна медична академія післядипломної
освіти імені П.Л. Шупика

Типовий навчальний план та програма інтернатури
випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів
акредитації зі спеціальності “Неонатологія”

Київ-2013

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
імені П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник Міністра охорони
здоров'я України

_____ О. Толстанов

« ____ » _____ 20 ____ р.

Навчальний план та уніфікована програма
циклу інтернатури за спеціальністю
«Неонатологія»

ПОГОДЖЕНО

Директор Департаменту
роботи з персоналом, освіти
та науки МОЗ України

_____ М. Осійчук

« ____ » _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

Ректор НМАПО імені П. Л. Шупика,
академік НАМН України,
професор

_____ Ю. Вороненко

« ____ » _____ 20__ р.

Навчальний план та уніфікована програма циклу інтернатури за спеціальністю «Неонатологія» розроблені співробітниками опорної кафедри неонатології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, зав.кафедри – д. мед. н., професор Шунько Є.Є.

Рецензенти:

Яблонь О.С. - завідувач кафедри педіатрії №1 Вінницького НМУ імені М.І. Пирогова доктор медичних наук, професор.

Бережний В.В. – завідувач кафедри Педіатрії №1 НМАПО імені П.Л.Шупика, доктор медичних наук, професор

Навчальний план та уніфікована програма схвалені Координаційною науково-методичною радою з післядипломної освіти

« _____ » _____ 2013 р.

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ:

1. Шунько Єлизавета Євгеніївна, завідувач кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика, доктор медичних наук, професор, головний неонатолог МОЗ України
2. Пясецька Наталія Михайлівна, доктор медичних наук, професор кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика
3. Лакша Ольга Тимофіївна, кандидат медичних наук, доцент кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика
4. Костюк Олена Олександрівна, кандидат медичних наук, доцент кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика
5. Кончаковська Тетяна Валеріївна, кандидат медичних наук, доцент кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика
6. Краснова Юлія Юріївна, кандидат медичних наук, доцент кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика
7. Яценко Юрій Борисович, доктор медичних наук, професор кафедри неонатології НМАПО імені П.Л.Шупика

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інтернатура є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих медичних закладів освіти незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація спеціаліста з певного фаху.

Навчальні цикли занять з лікарями-інтернами зі спеціальності “Неонатологія” проводяться з метою визначення рівня та вдосконалення теоретичної і практичної підготовки, набутої лікарями протягом навчання у медичних закладах вищої освіти, відповідно до вимог, що стосуються лікарів-інтернів. Підготовка лікарів в інтернатурі з неонатології має за мету теоретичну та практичну підготовку на базі кафедр неонатології, педіатрії і неонатології з питань фізіології та патології новонароджених, надання невідкладної допомоги, проведення інтенсивної терапії, виходжування недоношених дітей з відповідною клінічною практикою на базі закладів охорони здоров'я матері та дитини обласного або міського рівня (перинатальних центрів, відділень неонатологічного профілю дитячих лікарень).

На цикл зараховуються лікарі-інтерни, що мають диплом про закінчення вищого медичного учбового закладу та направлення обласного, міського відділу охорони здоров'я.

Інтернатура проводиться у формі очного навчання на кафедрах неонатології, кафедрах педіатрії і неонатології та заочного стажування в базових установах охорони здоров'я.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань і практичних навиків, необхідних лікарю-неонатологу для проведення самостійної лікувальної роботи.

Із суміжних і додаткових дисциплін включені медична генетика, СНІД і вірусні гепатити, особливо небезпечні інфекції, дитяча анестезіологія, радіаційна медицина, акушерство, медична психологія і медична етика, педіатрія, організація невідкладної медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях, клінічна імунологія, туберкульоз, медична інформатика, дитяча кардіологія.

Достатньо широко у програмі відображені питання фізіології і патології пери- та неонатального періодів, анатомо-фізіологічні особливості доношених новонароджених і передчасно народжених немовлят, сучасні підходи до надання медичної допомоги новонародженим, зокрема дітям з малою та екстремально малою масою тіла. Висвітлено питання інтенсивної терапії та виходжування недоношених новонароджених, хворих новонароджених з перинатальною патологією.

Навчальний план визначає тривалість навчання інтернів, розподіл годин, відведених на теоретичне вивчення розділів навчальної програми. В разі необхідності, враховуючи рівень базисних знань, регіональну патологію, актуальність та специфіку завдань охорони здоров'я регіону та інші обставини, кафедра може вносити корективи та доповнення в навчальні години, які регламентовані типовими навчальними планами, в межах 20% від загального об'єму часу.

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів. Передбачено також певний обсяг часу самостійної роботи. З найбільш актуальних тем програми лікарі-інтерни готують реферати, які обговорюються на семінарах.

Для виявлення рівня знань і навиків лікарів-інтернів передбачено такі види контролю: оцінка базових знань, етапний контроль знань та заключний іспит. Для базового та заключного іспиту, для іспиту з невідкладної медичної допомоги використовують комп'ютерні атестаційні програми, затверджені МОЗ України.

Навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю "Неонатологія" протягом 2 років (22 міс.) інтернатури передбачено:

на першому році 6 місяців навчання /936 годин/ на кафедрі неонатології та суміжних кафедрах і 5 місяців /780 годин/ практична робота на базі стажування. Відпустка - липень

на другому році 5 місяців (780 годин) на кафедрі неонатології та суміжних кафедрах і 6 місяців (936 години) практичної роботи на базі стажування.

Графік навчального процесу

Роки навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
перший	Б	К	К	К	К	К	К	Б	Б	Б	Б	В
другий	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	К	К	В

Примітка: Б- стажування на базі, К- навчання на кафедрі та суміжних кафедрах, В- відпустка.

Початок навчання в інтернатурі з 01 серпня на базах стажування для лікарів інтернів I і II років навчання. Графіком навчального процесу для лікарів-інтернів неонатологів передбачено:

перший рік навчання: вересень-лютий (6 місяців або 24 тижні) – на кафедрі неонатології та на суміжних кафедрах

серпень, березень-червень (5 місяців або 20 тижнів) – навчання на базах стажування (перинатальний центр, пологовий будинок, відділення патології новонароджених, виходжування недоношених дітей, інтенсивної терапії новонароджених дитячих лікарень);

другий рік навчання: вересень-січень (6 місяців або 24 тижні) – на базах стажування (перинатальний центр, пологовий будинок, відділення виходжування новонароджених з перинатальною патологією, інтенсивної терапії новонароджених дитячих лікарень).

лютий-червень (5 місяців або 20 тижнів) – навчання на кафедрі та на суміжних кафедрах.

Виконання курсів навчальної програми інтернами на базі стажування досягається шляхом їх практичної лікарської діяльності під керівництвом безпосереднього керівника інтернів у відділеннях неонатологічного профілю, згідно навчального плану, у якому вказано орієнтовний час, що виділяється для освоєння певного розділу програми, та число тижнів роботи лікаря-інтерна у кожному із відділень бази стажування. Керівництво інтернами може доручатися лікарям, які мають атестаційний рівень вищої і першої категорії, досвід роботи і проходили підготовку на відповідному

циклі підвищення кваліфікації. Керівництво інтернами повинно прийматись до уваги при визначенні кваліфікаційної категорії лікаря.

В процесі стажування інтерн навчається оформленню основної медичної документації, проводить медичний огляд здорових новонароджених, новонароджених з перинатальною патологією і недоношених дітей, набуває досвід в одержанні інформації загального характеру, виконує медичні маніпуляції, спеціальні діагностичні методики. Лікар - інтерн виконує два чергування по 12 годин на місяць разом з лікарем-керівником, здійснює курацію 3-5 новонароджених, веде особисту документацію, працює над написанням рефератів, разом з керівником готує звіт про практичні навички, які засвоїв.

Керівник повинен приділяти особливу увагу підбору тематичних новонароджених, зокрема, з урахуванням ознайомлення інтерна з їх патологією, тематика якої підлягає вивченню в даний період проходження інтернатури, його можливості самостійно виконувати необхідні діагностичні та лікувальні маніпуляції. Однак, інтерну не слід обмежуватися роботою тільки з закріпленими за ним здоровими і хворими новонародженими. Він повинен знати всіх пацієнтів у відділенні, бути ознайомленим з динамікою захворювання та лікування тяжких хворих, з проведенням диференційної діагностики, незалежно від того, хто є їх лікуючим лікарем. Для підвищення активності лікаря інтерна необхідно йому доручати виконання різноманітних маніпуляцій, надавати допомогу в організації додаткових досліджень, стежити за виконанням відповідальних призначень.

Лікарі-інтерни знайомляться з усіма методиками практичних навичок обстеження і маніпуляцій згідно переліку. В даному переліку передбачено три рівня засвоєння матеріалу: 1-й рівень (+) – ознайомлення з даним питанням, 2-й (++) – уміння застосувати набуті знання і навички при курації хворих, виконувати найбільш типові варіанти чи їх окремі етапи, 3-й (+++) – уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички в огляді дитини, обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих новонароджених.

Практична підготовка лікарів-інтернів досягається шляхом систематичної і активної участі молодих лікарів в діагностичній і лікувальній

роботі, обходах, клінічних розборах, інших видах практичної діяльності відділення.

Статус лікаря-інтерна у відділенні: В адміністративному відношенні лікар-інтерн підпорядковується керівництву базової медичної установи. На нього повністю поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку, права та пільги, що встановлені для медичних працівників даної установи. Під час проходження інтернатури, при здійсненні функції лікаря він володіє правами і несе відповідальність за свої дії на рівні з іншими лікарями.

Відповідно з існуючим положенням про інтернатуру, лікар-інтерн повинен самостійно забезпечувати діагностичний та лікувальний процес під керівництвом безпосереднього керівника. Необхідно звернути особливу увагу на зміст, що вкладається в розуміння “самостійно”. В точному розумінні лікар-інтерн не може працювати самостійно, оскільки при його обмеженій компетентності неможливо надати усю повноту вирішення складних клінічних, організаційних, деонтологічних завдань. Виходячи із сказаного, під поняттям “самостійність” необхідно розуміти тільки максимально можливу самостійність, здатність приймати самостійне рішення в кожній конкретній ситуації, однак, реалізація цього рішення здійснюється після узгодження з керівниками інтернатури і лікарями відділень баз стажування. Тут необхідний індивідуальний підхід, зумовлений конкретними теоретичними знаннями лікаря-інтерна з цього чи іншого питання, ступенем засвоєння практичних навичок, його характерологічними особливостями та рядом інших факторів. Ступінь самостійності повинен прогресивно наростати в процесі навчання, і, в результаті, до кінця інтернатури підготовка лікаря-інтерна повинна відповідати поставленим вимогам самостійності у вирішенні клінічних задач, що передбачені програмою.

При здобутті необхідних практичних навичок лікар-інтерн проводить те чи інше втручання або маніпуляцію з обов'язковою асистенцією керівника чи призначеного ним досвідченого лікаря.

Лікарям-інтернам, які пройшли практичну підготовку на базі стажування і успішно склали іспит, видається сертифікат встановленого зразка з рекомендацією про присвоєння звання лікаря-спеціаліста за фахом - неонатологія.

Програма інтернатури зі спеціальності “НЕОНАТОЛОГІЯ”

Зміст програми охоплює весь обсяг знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарю-неонатологу для самостійної роботи з надання кваліфікованої медичної допомоги новонародженим. Програму побудовано за системою блоків, якими є **8 курсів** програми. Курс - самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом теоретичну інформацію з певної галузі неонатології. Додаткові заняття з програми протидії насильству в сім'ї проводяться на кафедрі. На суміжних кафедрах лікарі-інтерни проходять навчання протягом двох років

Код	Назва курсу, розділу, теми
1.	Організація діяльності лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я матері і дитини та медичної допомоги новонародженим
1.1.	Основи законодавства, нормативні документи та Накази МОЗ України щодо організації лікувально-профілактичної допомоги дітям та матерям. Основні положення ВООЗ, ЮНІСЕФ щодо материнства і дитинства.
1.2.	Статистика перинатальної, неонатальної та малюкової смертності, фактори, що впливають на рівні пери-, неонатальної та малюкової смертності Принципи формулювання клінічного діагнозу. МКХ-10
1.3.	Організація медичної допомоги новонародженим. Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів
1.4.	Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій. Основи інфекційного контролю.
1.5.	Принципи спільного перебування матерів і новонароджених в пологових будинках і дитячих лікарнях
1.6.	Сучасні принципи організації медичної допомоги новонародженим в пологових будинках, неонатологічних відділеннях дитячих лікарень
1.7.	Принципи транспортування і перевезення новонароджених з перинатальною патологією. Температурний режим.
1.8.	Принципи диспансерного спостереження за новонародженими з перинатальною патологією і з малою масою тіла при народженні. Функції і робота лікарів катамнестичних кабінетів.
2.	Фізіологія пери- та неонатального періодів. Основи перинатальної медицини.
2.1.	Фізіологічне спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода. Ведення фізіологічних

	пологів та методи спостереження під час пологів
2.2.	Фактори перинатального ризику і формування пре-перинатальної патології. Фактори, що негативно впливають на плід
2.2.1.	Екстрагенітальні захворювання вагітної і їх вплив на плід
2.2.2.	Акушерські ускладнення вагітності, вплив на розвиток плоду і стан новонародженого
2.2.3.	Вплив медикаментів на плід
3.	Фізіологічний догляд та грудне вигодовування новонародженої дитини
3.1.	Оцінка фізичного розвитку новонароджених.
3.2.	Оцінка гестаційного віку новонароджених
3.3.	Анатомо-фізіологічні особливості доношених новонароджених і передчасно народжених дітей
3.3.1	Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання. Її адаптаційні механізми
3.3.2.	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи, її адаптація у неонатальному періоді
3.3.3.	Анатомо-фізіологічні особливості сечовивідної системи
3.3.4.	Анатомо-фізіологічні особливості шкіри, її придатків
3.3.5.	Анатомо-фізіологічні особливості кісткової і м'язової систем
3.3.6.	Анатомо-фізіологічні особливості травної системи. Становлення мікробіоценозу у здорових новонароджених.
3.3.7.	Анатомо-фізіологічні особливості центральної нервової системи.
3.3.8.	Ендокринна система новонародженого
3.3.9.	Особливості системи кровотворення. Еритропоез
3.3.10.	Особливості імунітету новонароджених.
3.4.	Особливості метаболічної адаптації доношених і недоношених новонароджених. Стани, що загрожують зриву адаптації
3.5.	Первинний огляд новонародженого. Оцінка стану адаптації дитини при народженні. Підтримка теплового ланцюжка
3.6.	Методика лікарського огляду новонародженого. Медичні призначення та необхідні втручання. Догляд за пуповинним залишком.
3.7.	Грудне вигодовування новонароджених. Ранній початок грудного вигодовування, контакт матері та дитини “шкіра до шкіри”. Сучасне ведення лактації і грудного вигодовування
3.8.	Скринінг новонароджених (ФКУ, гіпотиреоз, адреногенітальний синдром тощо)
3.9.	Вакцинація новонароджених згідно календаря щеплень і нормативних документів МОЗ України
4.	Патологія пери- та неонатального періодів
4.1	Гіпоксія плода та асфіксія новонароджених

4.1.1	Дистрес плода, діагностичні ознаки
4.1.2.	Доплерографія фето-плацентарного комплексу
4.1.3.	Асфіксія новонароджених. Невідкладна медична допомога. Первинна реанімація новонароджених
4.1.4.	Інтенсивна терапія новонароджених, що перенесли асфіксію
4.1.5.	Догляд, виходжування та вигодовування новонароджених, що перенесли асфіксію
4.2.	Ведення передчасних пологів. Пренатальна профілактика ВШК, респіраторного дистрес-синдрому у новонароджених
4.3.	Захворювання органів дихання у новонароджених
4.3.1.	Респіраторний дистрес синдром новонароджених
4.3.2.	Бронхо-легенева дисплазія
4.3.3.	Синдром витоку повітря: емфізема, пневмоторакс, пневмомедіастinum
4.3.4.	Синдром аспірації
4.3.5.	Вроджені вади легенів та дихальних шляхів. Діагностика, клініка, невідкладна допомога
4.4.	Захворювання органів системи травлення
4.4.1.	Вроджені вади розвитку ШКТ, які потребують невідкладної хірургічної корекції.
4.4.2.	Атрезія стравоходу. Трахео-стравохідний свищ, діагностика, клініка, невідкладна допомога
4.4.3	Кишкова непрохідність у новонароджених – діагностика, клініка, невідкладна допомога
4.4.4.	Виразково-некротичний ентероколіт
4.5.	Захворювання серцево-судинної системи. Діагностика, тактика ведення і лікування
4.5.1.	Недостатність кровообігу у новонароджених: серцева, судинна
4.5.2.	Патофізіологія порушень становлення постнатального кровообігу у недоношених дітей
4.5.3.	Вроджені вади серця. Діагностика, клініка, невідкладна допомога, підготовка до транспортування
4.6.	Порушення мікробіоценозу. Проблема дизбіозу у новонароджених, його корекція
4.7.	Патологія системи крові. Діагностика, корекція, лікування
4.7.1	Порушення гемостазу
4.7.2.	Геморагічна хвороба новонароджених
4.7.3.	ДВЗ-синдром
4.7.4.	Тромбоцитопенія, тромбоцитопатія
4.7.5.	Коагулопатії
4.7.6.	Анемії новонароджених
4.7.7.	Поліцитемія у новонароджених
4.8.	Патологія сечовивідної системи у новонароджених

4.8.1.	Вроджені вади розвитку сечо-вивідної системи. Гідронефроз
4.8.2.	Інфекція сечових шляхів
4.8.3.	Гостра ниркова недостатність
4.9.	Патологія нервової системи новонароджених
4.9.1.	Перинатальні гіпоксично-ішемічні пошкодження ЦНС .
4.9.2.	Геморагічні пошкодження ЦНС у доношених і недоношених новонароджених
4.9.3.	Пологова травма ЦНС. Спинальна пологова травма
4.9.4.	Судоми у новонароджених.
4.9.5.	Перинатальна реабілітація порушень розвитку
4.10.	Патологічні стани і захворювання передчасно народжених дітей, особливості діагностики, догляду, лікування
4.10.1.	Порушення кардіо-респіраторної адаптації у недоношених дітей
4.10.2.	Ретинопатія недоношених: етіологія, діагностика, профілактика, тактика неонатолога
4.10.3	Анемія передчасно народжених дітей
4.11.	Патологія білірубінового обміну у новонароджених
4.11.1.	Гіпербілірубінемії у новонароджених. Класифікація. Диференційна діагностика. Клініка, лікування. профілактика
4.11.2.	Гемолітична хвороба новонароджених за системами RH-, ABO. Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування
4.12.	Захворювання залоз внутрішньої секреції
4.12.1.	Вроджений гіпотиреоз
4.12.2.	Транзиторні порушення функції щитоподібної залози
4.12.3.	Неонатальний транзиторний тиреотоксикоз
4.12.4.	Адреногенітальний синдром
4.12.5.	Діабетична фетопатія. Особливості догляду за дітьми з великою масою тіла
4.12.6.	Цукровий діабет
4.13.	Особливості водно-електролітного балансу у новонароджених з перинатальною патологією. Підтримка метаболізму у новонароджених
4.14.	Інфузійна терапія. Парентеральне харчування у доношених і недоношених новонароджених
4.15.	Білково-енергетичне забезпечення новонароджених з перинатальною патологією та передчасно народжених дітей.
4.16.	Порушення мінерального обміну. Діагностика, корекція, лікування
4.17.	Затримка внутрішньоутробного розвитку. Діагностика, лікування, тактика ведення, спостереження вигодовування
4.18.	Діти від багатоплодової вагітності. Особливості адаптації. Тактика виходжування, неонатального спостереження
5.	Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного

	контролю.
5.1.	ВІЛ-інфекція в пери – та неонатальному періодах: фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика перинатальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини
5.2.	Інфекції в перинатальному періоді (цитомегаловірусна, герпес-вірусна, токсоплазмозна, хламідійна, мікоплазмозна, уреоплазмозна, краснушна, вірусні гепатити)
5.3.	Бактеріальна інфекція в перинатальному періоді (стрептококова, стафілококова, клебсієльозна та інше)
5.4.	Кандидозна інфекція у новонароджених. Клініка, діагностика, лікування, профілактика
5.5.	Гострі респіраторні вірусні захворювання новонароджених (грип, парагрип, респіраторно-синцитіальний вірус, аденовірус, риновірус та інш.). Діагностика, лікування, тактика ведення
5.6.	Гострі шлунково-кишкові інфекції
5.7.	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.
5.8.	Локальні гнійно-септичні захворювання новонароджених. Флегмона новонароджених
5.9.	Гострий гематогенний остеомиєліт
5.10.	Гнійний менінгіт. Вентрикуліт. Енцефаліт
5.11.	Мікробіологічний моніторинг. Контроль за антибіотико-резистентністю
5.12.	Профілактика нозокоміальних інфекцій. Техніка миття рук медичного персоналу
6.	Інтенсивна терапія та інтенсивне виходжування дітей з дуже малою масою тіла при народженні
6.1.	Особливості метаболічної адаптації недоношених новонароджених Оцінка стану адаптації дитини з малою і дуже малою масою тіла при народженні
6.2.	Первинний лікарський огляд. Визначення необхідних медичних втручань. Стабілізація стану
6.3.	Терморегуляція у новонароджених з низькою масою тіла, підтримка теплового ланцюжка
6.4.	Ентеральне вигодовування грудним молоком (зондове, з чашки, грудне)
6.5.	Особливості парентерального харчування
6.6.	Кардіо-респіраторний моніторинг, метаболічний контроль. Основи догляду, що спрямовані на розвиток
6.7.	Особливості респіраторної підтримки
6.8.	Деонтологічні питання. Місце і роль родини для недоношеної дитини у відділенні інтенсивної терапії
7.	Невідкладні стани та інтенсивна терапія новонароджених

7.1.	Принципи первинної реанімації новонароджених
7.2.	Інтенсивна терапія при гіпербілірубінемії. Фототерапія
7.3.	Інтенсивна терапія шоку у новонароджених.
7.4.	Лікування порушень гемостазу. Корекція постгеморагічних станів у новонароджених
7.5.	Респіраторна підтримка новонароджених з дихальними розладами.
7.5.1	Неінвазивна вентиляція легень новонароджених
7.5.2	CPAP-терапія новонароджених
7.5.3	Штучна вентиляція легень. Методи проведення.
7.5.4	Високочастотна штучна вентиляція легень
7.5.5.	Ускладнення ШВЛ. Невідкладна допомога новонародженим з пневмотораксом.
7.5.6.	Використання замісної терапії сурфактантом.
7.6.	Кисотно-лужний стан у новонароджених – контроль, корекція
7.7.	Параклінічні методи дослідження
7.7.1	УЗД, доплерографія судин серцево-судинної системи, ЦНС, нирок
7.7.2.	Рентгенографія
7.8.	Інтенсивна терапія порушень водно-електролітного обміну, розладів кислотно-лужного стану
7.9.	Контроль і корекція порушень терморегуляції у новонароджених
7.10.	Кардіо-респіраторний моніторинг
8.	Особливості фармакотерапії новонароджених
8.1.	Сучасні принципи антибактеріальної, протикандидозної та противірусної терапії у новонароджених
8.2.	Особливості фармакодинаміки та фармакокінетики у новонароджених з перинатальною патологією і у передчасно народжених дітей
8.3.	Побічні дії фармацевтичних препаратів в пери- та неонатальному періоді
8.4.	Характеристика основних груп медикаментозних препаратів, які застосовуються в неонатології. Проблема поліпрагмазії в неонатології
8.5.	Розрахунок інфузійної терапії. Трансфузійна терапія в неонатології

Додаткова програма
семінару «Протидія насильству в сім'ї»

Код	Назва курсів, розділів, тем, елементів
1.	Насильство над дітьми в сім'ї
1.1.	Основні правові аспекти жорстокого поводження з дітьми в сім'ї
1.2.	Сексуальне насильство над дітьми в сім'ї
1.3.	Вплив зневаги дитиною в сім'ї на її психічний розвиток
1.4.	Попередження насильства над дітьми в сім'ї
2.	Протидія насильству в сім'ї
2.1.	Насильство над особистістю в сім'ї
2.2.	Сім'я та її вплив на особистість
2.3.	Види психологічного захисту особистості
2.4.	Недоторкані права особистості та основні способи маніпулювання
2.5.	Психологічний аналіз проблем що виникають в сім'ї
3.	Шляхи протидії насильству в сім'ї
3.1.	Всесвітня компанія по викоріненню насильства «Стоп насильству» Закон України «Про попередження насильства в сім'ї»
3.2.	Право «бути собою» та його реалізація в сім'ї
3.3.	Конструктивні способи вирішення сімейних конфліктів
3.4.	Методологія створення груп підтримки для осіб, що зазнали насильство в сім'ї
3.5.	Система допомоги дітям, які пережили насилля в сім'ї

Навчальний план практичної лікарської діяльності лікарів-інтернів за спеціальністю “Неонатологія” на базі стажування (заочна частина інтернатури)

Загальна тривалість 11 місяців або 44 тижні /1716 годин/

Назва відділення	Код, назва курсу навчальної програми	Число тижнів практичної роботи
Пологовий будинок, пологове відділення, післяпологове відділення спільного перебування матері і дитини	<p>1. Організація діяльності родопомічного закладу та медичної допомоги новонародженим</p> <p>2. Фізіологія пери- та неонатального періоду.</p> <p>3. Фізіологічний догляд та грудне вигодовування здорової новонародженої дитини</p>	14
Відділення (палата) інтенсивної терапії новонароджених пологового будинку, пологова зала	<p>4. Патологія пери- та неонатального періоду</p> <p>5. Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного контролю.</p> <p>7. Інтенсивна терапія та невідкладні стани у новонароджених з перинатальною патологією</p> <p>Надання невідкладної медичної допомоги та інтенсивна терапія у новонароджених з асфіксією, розладами дихання, вродженими вадами розвитку, гіпербілірубінемією тощо</p> <p>6,7. Показання та підготовка до транспортування хворих та недоношених новонароджених до дитячої лікарні або відділення перинатального центру</p>	10
Відділення виходжування новонароджених обласних дитячих лікарень	<p>1. Організація діяльності лікувально-профілактичного закладу та медичної допомоги новонародженим</p> <p>4. Патологія пери- та неонатального періоду</p> <p>5. Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного контролю</p> <p>7. Медична допомога новонародженим з</p>	6

	<p>перинатальною патологією (гіпоксичні ураження ЦНС, розлади дихання, метаболічні порушення, гіпербілірубінемії, перинатальні інфекції, сепсис тощо)</p> <p>8.Особливості фармакотерапії новонароджених</p>	
<p>Відділення виходжування недоношених дітей обласних дитячих лікарень</p>	<p>1.Організація діяльності лікувально-профілактичного закладу та медичної допомоги недоношеним новонародженим</p> <p>5.Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного контролю</p> <p>6.Інтенсивна терапія та виходжування дітей з малою масою тіла (тепловий ланцюжок періоду, респіраторна підтримка, ентеральне вигодовування, парентеральне харчування)</p> <p>8.Особливості фармакотерапії у передчасно народжених дітей</p>	6
<p>Відділення інтенсивної терапії новонароджених обласних дитячих лікарень</p>	<p>5.Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного контролю</p> <p>6.Інтенсивна терапія та виходжування дітей з малою масою тіла (респіраторна підтримка, штучна вентиляція легень, парентеральне харчування, ентеральне вигодовування</p> <p>7.Невідкладні стани та інтенсивна терапія у новонароджених з перинатальною патологією</p> <p>8.Особливості фармакотерапії новонароджених</p>	8
Разом:		44

**Навчальний план підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю
“НЕОНАТОЛОГІЯ” на кафедрі неонатології та на суміжних кафедрах
(очна частина інтернатури) 1 рік навчання
Тривалість циклу 6 міс (936 годин)**

№ п/п	код	Назва курсу	Лекції	Пр	Семінари	Контроль знань	Підготовка проведення конференц	Всього
1.	1	Організація діяльності лікувально-профілактичного закладу та медичної допомоги новонародженим	2	22	6	4	2	36
2.	2	Фізіологія пери- та неонатального періоду. Основи перинатальної медицини	8	44	14	4	-	70
3.	3	Фізіологічний догляд та грудне вигодовування новонародженої дитини	2	54	12	4	2	74
4.	4	Патологія пери- та неонатального періоду.	20	124	40	4	-	188
5.	5	Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного контролю.	12	34	12	4	2	64
6.	6.	Інтенсивна терапія та виходжування дітей з дуже малою масою тіла	6	40	22	4	-	72
7.	7.	Невідкладні стани та інтенсивна терапія новонароджених	2	80	26	4	2	114
8.	8.	Особливості фармакотерапії у новонароджених	4	14	24	4	-	46
8.		Базовий контроль знань	-	-	-	2	-	2
9.		Іспит	-	-	-	6		6
10.		Питання імунопрофілактики			6			6
		Разом	56	412	162	40	8	678
		Додаткові програми						
1		Медицина невідкладних станів						156
2		Протидія насильству в сім'ї						6
3		Медико-соціальна реабілітація						6
		Суміжні дисципліни						
1		Педіатрія						12

2		Медична психологія і медична етика						6
3		Акушерство						12
4		Клінічна імунологія						6
5		Туберкульоз						6
6		Медична інформатика						6
7		Дитяча анестезіологія						6
8		Дитяча кардіологія						36
		Разом						90
		Всього						936

**Навчальний план підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю
“НЕОНАТОЛОГІЯ” на кафедрі неонатології та на суміжних кафедрах
(очна частина інтернатури) 2 рік навчання
Тривалість циклу 5 міс (780годин)**

№ п/п	код	Назва курсу	Лекції	Пр	Семінари	Контроль знань	Підготовка до конференц	Всього
1.	1	Організація діяльності лікувально-профілактичного закладу та медичної допомоги новонародженим	-	12	4	6	2	24
2.	2	Фізіологія пери- та неонатального періоду. Основи перинатальної медицини	4	40	6	6	2	58
3.	3	Фізіологічний догляд та грудне вигодовування новонародженої дитини	4	34	18	6	2	64
4.	4	Патологія пери- та неонатального періоду.	22	184	68	6	2	282
5.	5	Інфекції пери- та неонатального періоду. Основи інфекційного контролю.	8	66	26	6	2	108
6.	6.	Інтенсивна терапія та виходжування дітей з малою масою тіла	6	38	22	6	2	74
7.	7.	Невідкладні стани та інтенсивна терапія новонароджених	16	40	20	6	2	84
8.	8.	Особливості фармакотерапії у новонароджених	-	28	6	6	2	42
8.		Базовий контроль знань	-	-	-	2	-	2
9.		Іспит	-	-	-	6		6
		Разом	60	442	170	56	16	744
		Суміжні дисципліни						
1		Медична генетика						12
2		СНІД і вірусні гепатити						6
3		Організація невідкладної медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях						6
4		Особливо небезпечні інфекції						6
5		Радіаційна медицина						6
		Разом						36
		Всього						780

Орієнтовний план лекцій

лікарів-інтернів I року навчання за фахом НЕОНАТОЛОГІЯ

№ зп	Код курсу, розділу,	ТЕМА ЛЕКЦІЇ	Години
1.	1.1.	Основи законодавства, нормативні документи та Накази МОЗ України щодо організації лікувально-профілактичної допомоги дітям та матерям. Основні положення ВООЗ, ЮНІСЕФ щодо материнства і дитинства.	2
2.	1.3.	Організація медичної допомоги новонародженим. Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів	2
3.	2.1	Фізіологічне спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода. Ведення фізіологічних пологів та методи спостереження під час пологів	4
4.	2.1	Фактори перинатального ризику і формування пре-перинатальної патології. Фактори, що негативно впливають на плід	2
5.	3.7	Грудне вигодовування новонароджених. Сучасне ведення лактації і грудного вигодовування	2
6.	4.4.4.	Виразково-некротичний ентероколіт - профілактика, діагностика, лікування	2
7.	4.5.3.	Вроджені вади серця. Діагностика, клініка, невідкладна допомога, підготовка до транспортування	4
8.	4.6	Порушення мікробіоценозу. Проблема дизбіозу у новонароджених, його корекція	2
9.	4.7.4.	Тромбоцитопенії, тромбоцитопатії у новонароджених. Діагностика, клініка, лікування	4
10.	4.7.6.	Анемії новонароджених	4
11.	4.11.2.	Гіпербілірубінемії у новонароджених. Класифікація. Диференційна діагностика. Клініка, лікування. профілактика	4
12.	5.1.	ВІЛ-інфекція в перинатальному періоді : фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика перинатальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини	4
13.	5.2.	Інфекції в перинатальному періоді	4
14.	5.7	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	4

15.	6.1.	Особливості метаболічної адаптації недоношених новонароджених Оцінка стану адаптації дитини з малою і дуже малою масою тіла при народженні	4
16.	6.6.	Кардіо-респіраторний моніторинг, метаболічний контроль. Основи догляду, що спрямовані на розвиток	2
17.	7.1.	Принципи і техніка проведення первинної реанімації новонароджених	2
18.	8.1 8.2	Особливості фармакодинаміки та фармакокінетики у новонароджених з перинатальною патологією та у передчасно народжених дітей	4
		всього	56

Орієнтовний план семінарів

лікарів-інтернів I року навчання за фахом НЕОНАТОЛОГІЯ

	код	Тема	Учбових годин
1.	1.2.	Принципи спільного перебування матерів і новонароджених в пологових будинках і дитячих лікарнях	4
2.	1.3.	Сучасні принципи організації медичної допомоги новонародженим в пологових будинках, неонатологічних відділеннях дитячих лікарень	4
3.	2.2.2.	Акушерські ускладнення вагітності, вплив на розвиток плоду і стан новонародженого	6
4.	3.3.9	Еритропоез плода і новонародженого. Фізіологія гемопоезу. Особливості системи кровотворення	6
5.	3.7.	Сучасне ведення лактації і грудного вигодовування	12
6.	4.1.3.	Асфіксія новонароджених. Невідкладна медична допомога. Первинна реанімація новонароджених	12
7.	4.3.1.	Респіраторний дистрес синдром новонароджених	6
8.	4.3.2	Бронхо-легенева дисплазія	4
9.	4.5.2.	Патофізіологія порушень становлення постнатального кровообігу у недоношених дітей	4
10.	4.5.3	Вроджені вади серця. Діагностика, лікування догляд	4
11.	4.7.2.	Геморагічна хвороба новонароджених	4
12.	4.11.2.	Гемолітична хвороба новонароджених за системами RH-, ABO.Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування	6
13.	4.13.	Особливості водно-електролітного балансу у новонароджених з перинатальною патологією. Підтримка метаболізму у новонароджених	6
14.	4.14.	Інфузійна терапія. Парентеральне харчування у доношених і недоношених новонароджених	4
15.	5.5.	Гострі респіраторні вірусні захворювання новонароджених (грип, парагрип, РС, аденовірус)	6
16.	5.7.	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	6
17.	5.11	Мікробіологічний моніторинг. Контроль за антибіотико-резистентністю	4
18.	6.1.	Особливості метаболічної адаптації недоношених	8

		новонароджених Оцінка стану адаптації дитини з малою і дуже малою масою тіла при народженні	
19.	6.6.	Кардіо-респіраторний моніторинг, метаболічний контроль. Основи догляду, що спрямовані на розвиток	6
20.	6.8.	Деонтологічні питання. Місце і роль родини для недоношеної дитини у відділенні інтенсивної терапії	4
21.	7.5.1 7.5.2 7.5.3.	Неінвазивна штучна вентиляція легень. Штучна вентиляція легень – традиційна, високочастотна	8
22.	7.2.	Інтенсивна терапія при гіпербілірубінемії. Фототерапія	4
23.	7.3.	Інтенсивна терапія шоку у новонароджених.	4
24.	7.8.	Інтенсивна терапія порушень водно-електролітного обміну, розладів кислотно-лужного стану	4
25.	7.9.	Контроль і корекція порушень терморегуляції у новонароджених	4
26.	8.4	Характеристика основних груп медикаментозних препаратів, які застосовуються в неонатології. Проблема поліпрагмазії в неонатології	6
27.	8.5	Трансфузійна терапія в неонатології	4
28.		Питання імунопрофілактики	6
		Всього	162

Додаткова програма «Протидія насильству в сім'ї»		
	Насильство над особистістю в сім'ї	2
	Насильство над дітьми в сім'ї	2
	Шляхи протидії насильству в сім'ї	2
	Всього	6

Орієнтовний план практичних занять

лікарів-інтернів I року навчання за фахом НЕОНАТОЛОГІЯ

	Код	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	1.1.	Основи законодавства, нормативні документи та Накази МОЗ України щодо організації лікувально-профілактичної допомоги дітям та матерям. Основні положення ВООЗ, ЮНІСЕФ щодо материнства і дитинства.	4
2	1.2.	Статистика перинатальної, неонатальної та малюкової смертності, фактори, що впливають на рівні пери-, неонатальної та малюкової смертності. Принципи формулювання клінічного діагнозу. МКХ-10	4
3	1.3	Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів	4
4	1.4	Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій. Основи інфекційного контролю.	4
5	1.5.	Принципи спільного перебування матерів і новонароджених в пологових будинках і дитячих лікарнях	4
6	1.6.	Сучасні принципи організації медичної допомоги новонародженим в пологових будинках, неонатологічних відділеннях дитячих лікарень	4
7	1.7.	Принципи транспортування і перевезення новонароджених з перинатальною патологією. Температурний режим.	4
8	1.8.	Принципи диспансерного спостереження за новонародженими з перинатальною патологією і з малою масою тіла при народженні. Функції і робота лікарів катамнестичних кабінетів.	6
9	2.1.	Фізіологічне спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода. Ведення фізіологічних пологів та методи спостереження під час пологів	6
10	2.2.	Фактори перинатального ризику і формування пре-перинатальної патології. Фактори, що негативно впливають на плід	4
11	2.2.1.	Екстрагенітальні захворювання вагітної і їх вплив на плід	4
12	2.2.2.	Акушерські ускладнення вагітності, вплив на розвиток плоду і стан новонародженого	4
13	2.2.3.	Вплив медикаментів на плід	4
14	3.1.	Оцінка фізичного розвитку новонароджених.	4
15	3.2.	Оцінка гестаційного віку новонароджених	4

16	3.3.	Анатомо-фізіологічні особливості доношених новонароджених і передчасно народжених дітей	4
17	3.3.1	Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання. Її адаптаційні механізми	4
18	3.3.2.	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи, її адаптація у неонатальному періоді	4
19	3.3.3.	Анатомо-фізіологічні особливості сечовивідної системи	4
20	3.3.4.	Анатомо-фізіологічні особливості шкіри, її придатків	4
21	3.3.5.	Анатомо-фізіологічні особливості кісткової і м'язової систем	4
22	3.3.6.	Анатомо-фізіологічні особливості травної системи. Становлення мікробіоценозу у здорових новонароджених.	4
23	3.3.7.	Анатомо-фізіологічні особливості центральної нервової системи.	4
24	3.3.8.	Ендокринна система новонародженого	4
25	3.3.10.	Особливості імунітету новонароджених.	4
26	3.4.	Особливості метаболічної адаптації доношених і недоношених новонароджених. Стани, що загрожують зриву адаптації	2
27	3.5.	Первинний огляд новонародженого. Оцінка стану адаптації дитини при народженні. Підтримка теплового ланцюжка	6
28	3.6.	Методика лікарського огляду новонародженого. Медичні призначення та необхідні втручання. Догляд за пуповинним залишком.	4
29	3.7.	Грудне вигодовування новонароджених. Сучасне ведення лактації і грудного вигодовування Ранній початок грудного вигодовування, контакт матері та дитини “шкіра до шкіри”	10
30	3.8.	Скринінг новонароджених (ФКУ, гіпотиреоз, адреногенітальний синдром тощо)	4
31	3.9.	Вакцинація новонароджених згідно календаря щеплень і нормативних документів МОЗ України	4
32	4.1	Гіпоксія плода та асфіксія новонароджених	4
33	4.1.1	Дистрес плода, діагностичні ознаки	2
34	4.1.2.	Доплерографія фето-плацентарного комплексу	2
35	4.1.4.	Інтенсивна терапія новонароджених, що перенесли асфіксію	4
36	4.1.5.	Догляд, виходжування та вигодовування новонароджених, що перенесли асфіксію	4

37	4.2.	Ведення передчасних пологів. Пренатальна профілактика ВШК, респіраторного дистрес-синдрому у новонароджених	4
38	4.3.	Захворювання органів дихання у новонароджених	4
39	4.3.3.	Синдром витоку повітря: емфізема, пневмоторакс, пневмомедіастinum	4
40	4.3.4.	Синдром аспірації	4
41	4.3.5.	Вроджені вади легенів та дихальних шляхів. Діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
42	4.4.	Захворювання органів системи травлення	4
43	4.4.1.	Вроджені вади розвитку ШКТ, які потребують невідкладної хірургічної корекції.	4
44	4.4.2.	Атрезія стравоходу. Трахео-стравохідний свищ. діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
45	4.4.3	Кишкова непрохідність у новонароджених – діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
46	4.4.4.	Виразково-некротичний ентероколіт	4
47	4.5.	Захворювання серцево-судинної системи. Діагностика, тактика ведення і лікування	4
48	4.5.1.	Недостатність кровообігу у новонароджених: серцева, судинна	4
49	4.5.2.	Патофізіологія порушень становлення постнатального кровообігу у недоношених дітей	4
50	4.5.3.	Вроджені вади серця. Діагностика, клініка, невідкладна допомога, підготовка до транспортування	6
51	4.6.	Порушення мікробіоценозу. Проблема дизбіозу у новонароджених, його корекція	6
52	4.7.	Патологія системи крові. Діагностика, корекція, лікування	6
53	4.7.1	Порушення гемостазу	4
54	4.7.2.	Геморагічна хвороба новонароджених	4
55	4.7.3.	ДВЗ-синдром	4
56	4.7.4.	Тромбоцитопенія, тромбоцитопатія	4
57	4.7.5.	Коагулопатії	2
58	4.7.6.	Анемії новонароджених	4
59	4.7.7.	Поліцитемія у новонароджених	2
60	4.8.	Патологія сечовивідної системи у новонароджених	2
61	4.8.1.	Вроджені вади розвитку сечо-вивідної системи. Гідронефроз	2

62	4.8.2.	Інфекція сечових шляхів	2
63	4.8.3.	Гостра ниркова недостатність	2
64	4.9.	Патологія нервової системи новонароджених	2
65	4.9.1.	Перинатальні гіпоксично-ішемічні пошкодження ЦНС .	4
66	4.9.2.	Геморагічні пошкодження ЦНС у доношених і недоношених новонароджених	4
67	4.9.3.	Пологова травма ЦНС. Спинальна пологова травма	4
68	4.9.4.	Судоми у новонароджених.	4
69	4.9.5.	Перинатальна реабілітація порушень розвитку	2
70	4.10.	Патологічні стани і захворювання передчасно народжених дітей, особливості діагностики, догляду, лікування	4
71	4.10.1.	Порушення кардіо-респіраторної адаптації у недоношених дітей	4
72	4.10.2.	Ретинопатія недоношених: етіологія, діагностика, профілактика, тактика неонатолога	4
73	4.10.3	Анемія передчасно народжених дітей	4
74	4.11.	Гіпербілірубінемії у новонароджених. Класифікація. Диференційна діагностика. Клініка, лікування. профілактика	6
75	4.11.1.	Гемолітична хвороба новонароджених	6
76	4.12.1.	Вроджений гіпотиреоз	2
77	4.12.2.	Транзиторні порушення функції щитоподібної залози	2
78	4.12.3.	Неонатальний транзиторний тиреотоксикоз	2
79	4.12.4.	Адреногенітальний синдром	2
80	4.12.5.	Діабетична фетопатія. Особливості догляду за дітьми з великою масою тіла	4
81	4.12.6.	Цукровий діабет	2
82	4.15.	Білково-енергетичне забезпечення новонароджених з перинатальною патологією та передчасно народжених	4
83	4.16.	Порушення мінерального обміну. Діагностика, корекція, лікування	2
84	4.17.	Затримка внутрішньоутробного розвитку. Діагностика, лікування, тактика ведення, спостереження вигодовування	2
85	4.18.	Діти від багатоплодової вагітності. Особливості	2

		адаптації. Тактика виходжування, неонатального спостереження	
86	5.1.	ВІЛ-інфекція в пери – та неонатальному періодах: фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика перинатальної трансмісії ВІЛ	6
87	5.2.	Інфекції в перинатальному періоді (цитомегаловірусна, герпес-вірусна, токсоплазм енна, хламідійна, мікоплазменна, уреоплазменна краснушна, вірусні гепатити)	4
88	5.3.	Бактеріальна інфекція в перинатальному періоді (стрептококова, стафілококова, клебсієльозна та інше)	4
89	5.4.	Кандидозна інфекція у новонароджених. Клініка, діагностика, лікування, профілактика	4
90	5.5.	Гострі респіраторні вірусні захворювання новонароджених (грип, парагрип, респіраторно-синцитіальний вірус, аденовірус, риновірус та інш.). Діагностика, лікування, тактика ведення	4
91	5.6.	Гострі шлунково-кишкові інфекції	2
92	5.7.	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	4
93	5.8.	Локальні гнійно-септичні захворювання новонароджених. Флегмона новонароджених	2
94	5.9.	Гострий гематогенний остеомієліт	2
95	5.10.	Гнійний менінгіт. Вентрикуліт. Енцефаліт	2
96	5.11.	Мікробіологічний моніторинг. Контроль за антибіотико-резистентністю	4
97	5.12.	Профілактика нозокоміальних інфекцій. Техніка миття рук медичного персоналу	2
98	6.2.	Первинний лікарський огляд. Визначення необхідних медичних втручань. Стабілізація стану	2
99	6.3.	Терморегуляція у новонароджених з низькою масою тіла, підтримка теплового ланцюжка	2
100	6.4.	Ентеральне вигодовування грудним молоком (зондове, з чашки, грудне)	2
101	6.5.	Особливості парентерального харчування	2
102	6.7.	Особливості респіраторної підтримки	2
103	7.4.	Лікування порушень гемостазу. Корекція постгеморагічних станів у новонароджених	2
104	7.5.	Респіраторна підтримка новонароджених з дихальними розладами.	2
105	7.5.1	Неінвазивна вентиляція легень новонароджених	2

106	7.5.2	CPAP-терапія новонароджених	4
107	7.5.3	Штучна вентиляція легенів. Методи проведення.	2
108	7.5.4	Високочастотна штучна вентиляція легень	2
109	7.5.5.	Ускладнення ШВЛ. Невідкладна допомога новонародженим з пневмотораксом.	2
110	7.5.6.	Використання замісної терапії сурфактантом.	2
111	7.6.	Кислотно-лужний стан у новонароджених – контроль, корекція	2
112	7.7.1 7.7.2.	УЗД, доплерографія судин серцево-судинної системи, ЦНС, нирок .Рентгенографія	2
113	7.8. 7.10.	Інтенсивна терапія порушень водно-електролітного обміну, розладів кислотно-лужного стану Кардіо-респіраторний моніторинг	4
114	7.9.	Контроль і корекція порушень терморегуляції у новонароджених	2
115	8.3.	Побічні дії фармацевтичних препаратів в пери- та неонатальному періоді	2
116	8.4.	Характеристика основних груп медикаментозних препаратів, які застосовуються в неонатології. Проблема поліпрагмазії в неонатології	4
117	8.5.	Розрахунок інфузійної терапії та парентерального харчування у новонароджених з перинатальною патологією. Трансфузійна терапія в неонатології	6
		Всього	412

Орієнтовний план лекцій

лікарів-інтернів II року навчання за фахом НЕОНАТОЛОГІЯ

№ зп	Код курсу, розділу,	ТЕМА ЛЕКЦІЇ	Години
1.	2.1.	Організація медичної допомоги новонародженим. Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів	2
2.	2.1	Фізіологічне спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода. Ведення фізіологічних пологів та методи спостереження під час пологів	2
3.	3.7	Грудне вигодовування новонароджених. Сучасне ведення лактації і грудного вигодовування	4
4.	4.4.4.	Виразково-некротичний ентероколіт - профілактика, діагностика, лікування	2
5.	4.5.3.	Вроджені вади серця. Діагностика, клініка, невідкладна допомога, підготовка до транспортування	4
6.	4.6	Порушення мікробіоценозу. Проблема дизбіозу у новонароджених, його корекція	4
7.	4.7.4.	Тромбоцитопенії, тромбоцитопатії у новонароджених. Діагностика, клініка, лікування	4
8.	4.7.6.	Анемії новонароджених	4
9.	4.11.2	Гіпербілірубінемії у новонароджених. Класифікація Диференційна діагностика. Клініка, лікування.	4
10.	5.1.	ВІЛ-інфекція в перинатальному періоді : фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика перинатальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини	4
11.	5.2.	Інфекції в перинатальному періоді	2
12.	5.7	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	2
13.	6.1.	Особливості метаболічної адаптації недоношених новонароджених Оцінка стану адаптації дитини з малою і дуже малою масою тіла при народженні	4
14.	6.6.	Кардіо-респіраторний моніторинг, метаболічний контроль. Основи догляду, що спрямовані на розвиток	2
15.	7.1.	Принципи і техніка проведення первинної реанімації новонароджених	4
16.	7.4.	Лікування порушень гемостазу. Корекція постгеморагічних станів у новонароджених	4
17.	7.5	Респіраторна підтримка новонароджених з дихальними розладами.	4
18.	7.6	Кислотно-лужний стан у новонароджених – контроль, корекція	4
		Всього	60

Орієнтовний план семінарів

лікарів-інтернів II року навчання за фахом НЕОНАТОЛОГІЯ

	код	Тема	Учбових годин
1.	1.2.	Принципи спільного перебування матерів і новонароджених в пологових будинках і дитячих лікарнях	2
2.	1.3.	Сучасні принципи організації медичної допомоги новонародженим в пологових будинках, неонатологічних відділеннях дитячих лікарень	2
3.	2.1	Фізіологічне спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода.	2
4.	2.2	Фактори перинатального ризику і формування пре-перинатальної патології. Фактори, що негативно впливають на плід	2
5.	2.2.3	Вплив медикаментів на плід	2
6.	3.7.	Асфіксія новонароджених. Невідкладна медична допомога. Первинна реанімація новонароджених	12
7.	3.3.9	Еритропоез плода і новонародженого. Фізіологія гемопоезу. Особливості системи кровотворення	6
8.	4.1.3.	Асфіксія новонароджених. Невідкладна медична допомога. Первинна реанімація новонароджених	12
9.	4.2.	Ведення передчасних пологів. Пренатальна профілактика ВШК, респіраторного дистрес-синдрому у новонароджених	4
10.	4.3.1.	Респіраторний дистрес синдром новонароджених	6
11.	4.3.2	Бронхо-легенева дисплазія	4
12.	4.3.5.	Вроджені вади легенів та дихальних шляхів. Діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
13.	4.4	Захворювання органів системи травлення	4
14.	4.5.2.	Патофізіологія порушень становлення постнатального кровообігу у недоношених дітей	4
15.	4.5.3	Вроджені вади серця. Діагностика, лікування догляд	4
16.	4.6	Порушення мікробіоценозу. Проблема дизбіозу у новонароджених, його корекція	6
17.	4.7.2.	Геморагічна хвороба новонароджених	4
18.	4.11.2.	Гемолітична хвороба новонароджених за системами RH-, ABO.Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування	6
19.	4.13.	Особливості водно-електролітного балансу у	6

		новонароджених з перинатальною патологією. Підтримка метаболізму у новонароджених	
20.	4.14.	Інфузійна терапія. Парентеральне харчування у доношених і недоношених новонароджених	4
21.	5.1	ВІЛ-інфекція в пери – та неонатальному періодах: фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика перинатальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини	6
22.	5.2	Інфекції в перинатальному періоді (цитомегаловірусна, герпес-вірусна, токсоплазмозна, хламідійна, мікоплазмозна, уреоплазмозна, краснушна, вірусні гепатити)	4
23.	5.5.	Гострі респіраторні вірусні захворювання новонароджених (грип, парагрип, РС, аденовірус)	6
24.	5.7.	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	6
25.	5.11	Мікробіологічний моніторинг. Контроль за антибіотико-резистентністю	4
26.	6.1.	Особливості метаболічної адаптації недоношених новонароджених Оцінка стану адаптації дитини з малою і дуже малою масою тіла при народженні	6
27.	6.5	Особливості парентерального харчування	6
28.	6.6.	Кардіо-респіраторний моніторинг, метаболічний контроль. Основи догляду, що спрямовані на розвиток	6
29.	6.8.	Деонтологічні питання. Місце і роль родини для недоношеної дитини у відділенні інтенсивної терапії	4
30.	7.5.1 7.5.2 7.5.3.	Неінвазивна штучна вентиляція легень. Штучна вентиляція легень – традиційна, високочастотна	4
31.	7.2.	Інтенсивна терапія при гіпербілірубінемії. Фототерапія	4
32.	7.3.	Інтенсивна терапія шоку у новонароджених.	4
33.	7.8.	Інтенсивна терапія порушень водно-електролітного обміну, розладів кислотно-лужного стану	4
34.	7.9.	Контроль і корекція порушень терморегуляції у новонароджених	4
35.	8.4	Характеристика основних груп медикаментозних препаратів, які застосовуються в неонатології. Проблема поліпрагмації в неонатології	6
		Всього	170

Орієнтовний план практичних занять

лікарів-інтернів II року навчання за фахом НЕОНАТОЛОГІЯ

	Код	Тема практичного заняття	години
1	1.2.	Статистика перинатальної, неонатальної та малюкової смертності, фактори, що впливають на рівні пери-, неонатальної та малюкової смертності. Принципи формулювання клінічного діагнозу. МКХ-10	2
2	1.3	Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів	2
3	1.4	Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій. Основи інфекційного контролю.	2
4	1.5.	Принципи спільного перебування матерів і новонароджених в пологових будинках і дитячих лікарнях	4
5	1.6.	Сучасні принципи організації медичної допомоги новонародженим в пологових будинках, неонатологічних відділеннях дитячих лікарень	2
6	1.8.	Принципи диспансерного спостереження за новонародженими з перинатальною патологією і з малою масою тіла при народженні. Функції і робота лікарів катамнестичних кабінетів.	2
7	2.1.	Фізіологічне спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода.	6
8	2.1	Ведення фізіологічних пологів та методи спостереження під час пологів. Клінічна практика	12
9	2.2.	Фактори перинатального ризику і формування пре-перинатальної патології. Фактори, що негативно впливають на плід	6
10	2.2.1.	Екстрагенітальні захворювання вагітної і їх вплив на плід	6
11	2.2.2.	Акушерські ускладнення вагітності, вплив на розвиток плоду і стан новонародженого	6
12	2.3	Вплив медикаментів на плід	4
13	3.1.	Оцінка фізичного розвитку новонароджених.	4
14	3.2.	Оцінка гестаційного віку новонароджених	4
15	3.3.6.	Становлення мікробіоценозу у здорових новонароджених.	4
16	3.5.	Первинний огляд новонародженого. Оцінка стану адаптації дитини при народженні. Підтримка теплового ланцюжка.	6
17	3.6.	Методика лікарського огляду новонародженого. Медичні призначення та необхідні втручання. Догляд за пуповинним залишком.	4
18	3.7.	Грудне вигодовування новонароджених. Сучасне ведення	8

		лактації і грудного вигодовування Ранній початок грудного вигодовування, контакт матері та дитини “шкіра до шкіри”	
19	3.8.	Скринінг новонароджених (ФКУ, гіпотиреоз, адреногенітальний синдром тощо)	2
20	3.9.	Вакцинація новонароджених згідно календаря щеплень і нормативних документів МОЗ України	2
21	4.1	Гіпоксія плода та асфіксія новонароджених	4
22	4.1.1	Дистрес плода, діагностичні ознаки	2
23	4.1.2.	Доплерографія фето-плацентарного комплексу	2
24	4.1.4.	Інтенсивна терапія новонароджених, що перенесли асфіксію	4
25	4.1.5.	Догляд, виходжування та вигодовування новонароджених, що перенесли асфіксію	4
26	4.2.	Ведення передчасних пологів. Пренатальна профілактика ВШК, респіраторного дистрес-синдрому у новонароджених	4
27	4.3.	Захворювання органів дихання у новонароджених	4
28	4.3.3.	Синдром витоку повітря: емфізема, пневмоторакс, пневмомедіастinum	4
29	4.3.4.	Синдром аспірації	4
30	4.3.5.	Вроджені вади легенів та дихальних шляхів. Діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
31	4.4.	Захворювання органів системи травлення	4
32	4.4.1.	Вроджені вади розвитку ШКТ, які потребують невідкладної хірургічної корекції.	4
33	4.4.2.	Атрезія стравоходу. Трахео-стравохідний свищ. діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
34	4.4.3	Кишкова непрохідність у новонароджених – діагностика, клініка, невідкладна допомога	4
35	4.4.4.	Виразково-некротичний ентероколіт	4
36	4.5.	Захворювання серцево-судинної системи. Діагностика, тактика ведення і лікування	4
37	4.5.1.	Недостатність кровообігу у новонароджених: серцева, судинна	4
38	4.5.2.	Патофізіологія порушень становлення постнатального кровообігу у недоношених дітей	4
39	4.5.3.	Вроджені вади серця. Діагностика, клініка, невідкладна допомога, підготовка до транспортування	4
40	4.5.4.	Міокардити Діагностика, клініка	4
41	4.6.	Порушення мікробіоценозу. Проблема дизбіозу у новонароджених, його корекція	6
42	4.7.	Патологія системи крові. Діагностика, корекція, лікування	6

43	4.7.1	Порушення гемостазу	4
44	4.7.2.	Геморагічна хвороба новонароджених	4
45	4.7.3.	ДВЗ-синдром	4
46	4.7.4.	Тромбоцитопенія, тромбоцитопатія	4
47	4.7.5.	Коагулопатії	2
48	4.7.6.	Анемії новонароджених	4
49	4.7.7.	Поліцитемія у новонароджених	2
50	4.8.	Патологія сечовивідної системи у новонароджених	2
51	4.8.1.	Вроджені вади розвитку сечо-вивідної системи. Гідронефроз	2
52	4.8.2.	Інфекція сечових шляхів	2
53	4.8.3.	Гостра ниркова недостатність	2
54	4.9.	Патологія нервової системи новонароджених	2
55	4.9.1.	Перинатальні гіпоксично-ішемічні пошкодження ЦНС .	2
56	4.9.2.	Геморагічні пошкодження ЦНС у доношених і недоношених новонароджених	4
57	4.9.3.	Пологова травма ЦНС. Спинальна пологова травма	4
58	4.9.4.	Судоми у новонароджених.	4
59	4.9.5.	Перинатальна реабілітація порушень розвитку	2
60	4.10.	Патологічні стани і захворювання передчасно народжених дітей, особливості діагностики, догляду, лікування	4
61	4.10.1.	Порушення кардіо-респіраторної адаптації у недоношених дітей	4
62	4.10.2.	Ретинопатія недоношених: етіологія, діагностика, профілактика, тактика неонатолога	4
63	4.10.3	Анемія передчасно народжених дітей	4
64	4.11.	Гіпербілірубінемії у новонароджених. Класифікація. Диференційна діагностика. Клініка, лікування. профілактика	4
65	4.11.1.	Гемолітична хвороба новонароджених	4
66	4.12.1.	Вроджений гіпотиреоз	2
67	4.12.2.	Транзиторні порушення функції щитоподібної залози	2
68	4.12.3.	Неонатальний транзиторний тиреотоксикоз	2
69	4.12.4.	Адреногенітальний синдром	2
70	4.12.5.	Діабетична фетопатія. Особливості догляду за дітьми з	2

		великою масою тіла	
71	4.12.6.	Цукровий діабет	2
72	4.15.	Білково-енергетичне забезпечення новонароджених з перинатальною патологією та передчасно народжених	4
73	4.16.	Порушення мінерального обміну. Діагностика, корекція, лікування	2
74	4.17.	Затримка внутрішньоутробного розвитку. Діагностика, лікування, тактика ведення, спостереження вигодовування	2
75	4.18.	Діти від багатоплодової вагітності. Особливості адаптації. Тактика виходжування, неонатального спостереження	2
76	5.1.	ВІЛ-інфекція в пери – та неонатальному періодах: фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика перинатальної трансмісії ВІЛ	6
77	5.2.	Інфекції в перинатальному періоді (цитомегаловірусна, герпес-вірусна, токсоплазмозна, хламідійна, мікоплазмозна, уреоплазмозна, краснуха, вірусні гепатити)	6
78	5.3.	Бактеріальна інфекція в перинатальному періоді (стрептококова, стафілококова, клебсієльозна та інше)	6
79	5.4.	Кандидозна інфекція у новонароджених. Клініка, діагностика, лікування, профілактика	6
80	5.5.	Гострі респіраторні вірусні захворювання новонароджених (грип, парагрип, респіраторно-синцитіальний вірус, аденовірус, риновірус та інш.). Діагностика, лікування, тактика ведення	4
81	5.6.	Гострі шлунково-кишкові інфекції	4
82	5.7.	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	6
83	5.8.	Локальні гнійно-септичні захворювання новонароджених. Флегмона новонароджених	6
84	5.9.	Гострий гематогенний остеомієліт	4
85	5.10.	Гнійний менінгіт. Вентрикуліт. Енцефаліт	6
86	5.11.	Мікробіологічний моніторинг. Контроль за антибіотико-резистентністю	6
87	5.12.	Профілактика нозокоміальних інфекцій. Техніка миття рук медичного персоналу	6
88	6.1	Особливості метаболічної адаптації недоношених новонароджених Оцінка стану адаптації дитини з малою і дуже малою масою тіла при народженні	6
89	6.2.	Первинний лікарський огляд. Визначення необхідних медичних втручань. Стабілізація стану	4
90	6.3.	Терморегуляція у новонароджених з низькою масою тіла, підтримка теплового ланцюжка	4

91	6.4.	Ентеральне вигодовування грудним молоком (зондове, з чашки, грудне)	4
92	6.5.	Особливості парентерального харчування	8
93	6.6	Кардіо-респіраторний моніторинг, метаболічний контроль.	4
94	6.6	Основи догляду, що спрямовані на розвиток	4
95	6.7.	Особливості респіраторної підтримки	4
96	7.4.	Лікування порушень гемостазу. Корекція постгеморагічних станів у новонароджених	4
97	7.5.	Респіраторна підтримка новонароджених з дихальними розладами.	4
98	7.5.1	Неінвазивна вентиляція легень новонароджених	2
99	7.5.2	CPAP-терапія новонароджених	4
100	7.5.3	Штучна вентиляція легень. Методи проведення.	4
101	7.5.4	Високочастотна штучна вентиляція легень	4
102	7.5.5.	Ускладнення ШВЛ. Невідкладна допомога новонародженим з пневмотораксом.	2
103	7.5.6.	Використання замісної терапії сурфактантом.	4
104	7.6.	Кислотно-лужний стан у новонароджених – контроль, корекція	4
105	7.7.1 7.7.2.	УЗД, доплерографія судин серцево-судинної системи, ЦНС, нирок .Рентгенографія	2
106	7.8. 7.10.	Інтенсивна терапія порушень водно-електролітного обміну, розладів кислотно-лужного стану Кардіо-респіраторний моніторинг	4
107	7.9.	Контроль і корекція порушень терморегуляції у новонароджених	2
108	8.1	Сучасні принципи антибактеріальної, протикандидозної та противірусної терапії у новонароджених	6
109	8.2	Особливості фармакодинаміки та фармакокінетики у новонароджених з перинатальною патологією і у передчасно народжених дітей	6
110	8.3.	Побічні дії фармацевтичних препаратів в пери- та неонатальному періоді	4
111	8.4.	Характеристика основних груп медикаментозних препаратів, які застосовуються в неонатології. Проблема поліпрагмації в неонатології	6
112	8.5.	Розрахунок інфузійної терапії та парентерального харчування у новонароджених з перинатальною патологією. Трансфузійна терапія в неонатології	6
		Всього	442

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФАХІВЦЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “НЕОНАТОЛОГІЯ”

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики фаху лікар-неонатолог повинен знати і вміти:

- організацію медичної допомоги вагітним, роділлям та новонародженим країни, принципи регіоналізації перинатальної допомоги;
- організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями;
- основні питання ембріології та розвитку плоду. Фактори, які порушують фізіологічний розвиток плоду;
- основні питання перинатології та спостереження за фізіологічними вагітністю, пологами, ведення здорової новонародженої дитини
- основні принципи сучасних перинатальних технологій
- сучасні принципи підтримки грудного вигодовування на всіх етапах надання медичної допомоги новонародженому
- анатомо-фізіологічні особливості новонароджених різного гестаційного віку;
- сучасні технології інтенсивної терапії та виходжування дітей з малою та дуже малою масою тіла
- етіологію, патогенез захворювань новонароджених, взаємозв'язок функціональних систем у хворих і здорових новонароджених;
- орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та принципах корекції. Знати їх особливості у новонароджених різного гестаційного віку;
- інтерпретувати результати загальних, функціональних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
- принципи інфекційного контролю в неонатології, основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму відділень новонароджених;
- основи фармакотерапії новонароджених;
- основи імунології та імунопрофілактики в неонатології;
- клінічну симптоматику основних захворювань перинатального періоду та періоду новонародженості, особливості їх перебігу в залежності від

гестаційного та постнатального віку, диференційну діагностику захворювань новонароджених;

- етіологію, патогенез, клініку, лікування інфекцій пери-неонатального періоду;
- сучасні принципи і технології інтенсивної терапії та виходжування дітей з дуже малою масою тіла
- особливості ентерального вигодовування новонароджених;
- профілактику перинатальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини, ведення новонародженого, що народився у ВІЛ-інфікованої жінки;
- сучасні принципи грудного вигодовування, фізіологію лактації і підтримки грудного вигодовування;
- методику первинної реанімації новонароджених;
- принципи стабілізації стану при народженні;
- сучасні принципи і технології інтенсивної терапії новонароджених.

ЛІКАР – НЕОНАТОЛОГ ПОВИНЕН ВМІТИ:

- оцінити стан дитини при народженні і надати медичну допомогу при народженні
- здійснити ранній початок грудного вигодовування, контакт матері та дитини “шкіра до шкіри”
- провести первинний огляд новонародженої дитини;
- визначити перинатальний ризик вагітності і новонародженого;
- провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого новонародженого;
- визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати результати;
- чітко визначити важкість стану хворого новонародженого та обсяг проведення заходів інтенсивної терапії;
- надати невідкладну допомогу хворим новонародженим (непрямий масаж серця, інтубація трахеї, ШВЛ мішком та маскою, проведення дихання з постійним позитивним тиском, введення медикаментів в пологовій залі та відділенні інтенсивної терапії, промивання шлунку, катетеризація вен, замінне

переливання крові, інфузійна терапія, люмбальна пункція, вимірювання артеріального тиску, пульсоксиметрія);

- провести штучну вентиляцію легень з ендотрахеальною інтубацією новонародженого
- провести ентеральне годування альтернативними методами (зонд, шприц, чашка, ложка)
- провести парентеральне харчування
- провести та оцінити показники кардіо-респіраторного моніторингу, артеріального тиску, графічного моніторингу, кислотно-лужного стану, біохімічного контролю при інтенсивній терапії новонароджених
- провести диференційну діагностику захворювань у новонароджених, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів;
- обґрунтувати тактику медикаментозного лікування та респіраторної підтримки при основних захворюваннях новонароджених;
- досконало знати практичні питання переливання препаратів крові, його ускладнення і заходи попередження та боротьби з ними;
- знати методику проведення замінного переливання крові
- вміти провести фототерапію новонародженому з гіпербілірубінемією
- оцінити стан грудного вигодовування;
- прогнозувати перебіг раннього неонатального періоду з врахуванням перинатальних факторів ризику.

Перелік основних навичок та маніпуляцій, якими повинен оволодіти лікар-неонатолог після проходження циклу інтернатури

№ п/п	Перелік знань та вмінь	Ступінь оволодіння
1.	Оцінка стану адаптації дитини при народженні, визначення алгоритму дій лікаря	+++
2.	Первинний лікарський огляд новонародженої дитини	+++
3.	Методика раннього викладання дитини на живіт матері, контакту «шкіра до шкіри»	+++
4.	Методика першого прикладання до грудей матері у пологовій залі та раннього початку грудного вигодовування	+++
5.	Підтримка теплового ланцюжка	+++
6.	Катетеризація стравоходу за клінічними показаннями	+++
7.	Догляд за пупковим залишком та пупковою ранкою	+++
8.	Оцінка гестаційного віку, морфо-функціональної зрілості	+++
9.	Оцінка фізичного розвитку новонародженого	+++
10.	Катетеризація пупкової вени	+++
11.	Санація верхніх дихальних шляхів	+++
12.	Санація трахеї	+++
13.	Закритий масаж серця	+++
14.	Інтубація трахеї	+++
15.	Проведення ШВЛ за допомогою мішка і маски	+++
16.	Проведення ШВЛ у новонароджених з ендотрахеальною інтубацією	+++
17.	Первинна реанімація новонароджених	+++
18.	Первинна реанімація новонароджених з меконіальною аспірацією	+++
19.	Методика грудного вигодовування	+++
20.	Методика проведення зондового годування	+++
21.	Методика парентерального харчування	+++
22.	Промивання шлунку	+++
23.	Визначення груп крові	+++
24.	Операція замінного переливання крові	+++
25.	Пульсоксиметрія у новонароджених	+++
26.	Проведення фототерапії	+++
27.	Вимірювання артеріального тиску у новонароджених	+++
28.	Люмбальна пункція	++
29.	Венепункція	+++

30.	Дихання під постійним позитивним тиском (показання, методика проведення) Неінвазивна вентиляція легень	+++
31.	Проведення інфузійної терапії за допомогою перфузорів	+++
32.	Невідкладна медична допомога при пневмотораксі	+++
33.	Показання до проведення ШВЛ, основні методи і параметри	+++
34.	Методика виходжування дітей з дуже малою масою тіла в умовах інкубаторів інтенсивної терапії	+++
35.	Методика ендотрахеального введення препаратів сурфактанту	++
36.	Експлуатація інкубаторів інтенсивної терапії новонароджених	+++
37.	Експлуатація відкритих реанімаційних систем для новонароджених	+++
38.	Експлуатація сучасних апаратів ШВЛ	+++
39.	Оцінка результатів рентгенографії органів грудної клітини та черевної порожнини у новонароджених та недоношених дітей	+++
40.	Оцінка результатів нейросонографії, доплерографії, МРТ, КТ у новонароджених з перинатальною патологією	+++
41.	Оцінка показників кислотно-лужного стану у новонароджених	+++

Література

1. Актуальні питання педіатрії: навчально-методичний посібник для лікарів загальної практики-сімейної медицини /За ред. проф. В.В.Бережного. -К.: «Червона Рута-Турс».- 2006.-430 с.
2. Актуальные проблемы неонатологии /Под ред. Н.Н.Володина.- М.: ГЭОТАР-МЕД.- 2004.-448 с.
3. Акушерство За редакцією член-кор.НАМН України, проф. Б.М.Венцківського (співавт. Шунько Є.Є., Кончаковська Т.В.) 2012 м. Київ, Медицина, -648с
4. Аряев Н.Л. Диагностика и лечение гемолитической болезни плода и новорожденного.- Одесса.- 2005.-262 с.
5. Аряев Н.Л., Циунчик Ю.Г. Принципы диагностики и лечения ЗВУР и гипотрофии.- Одесса: Ярослав.- 2005.-254 с.
6. Аряев М.Л. Неонатология.- АДЕФ: Україна.- 2003.-756 с.
7. Асфиксия новорожденных / Шабалов Н.П., Любименко В.А., Пальчик А.Б. – Москва:- Медпресс.- 1999. - 410с.
8. Базовая помощь новорожденному-международный опыт / Под редакцией Володина Н.Н., Сухих Г.Т. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008.-208 с.
9. В.Д. Кохран. Анамнез та об'єктивний огляд новонародженого / Посібник з неонатології: Пер. з англ. Джон Клоерті, Енн Старк (Ред.). – К.: Фонд допомоги дітям Чорнобиля.- 2002.-751с.
10. Внутрибольничная инфекция /В.Л.Осипова.-М.:ГЭОТАР-Медиа.- 2009.-256 с.
11. Воспалительные заболевания новорожденных Ю.К.Абаев /Ростов-на-Дону: Феникс.- 2007.-256 с.
12. Врожденные и перинатальные инфекции, предупреждение, диагностика и лечение /Под.ред. Мари-Луис Ньюэлл и Джаймса Мак-Интайра (перевод с английского А.В.Михайлова). – Спб. -2004. - 442с.

13. Гайдукова С.М., Ковалкіна Л.О., Видиборець С.В., Сивак Л.А. / Трансфузіологія. Еталони практичних навичок: навч. посіб. для студ. І викладачів мед. університетів та лікарів.-К.: Ювента.- 2003.-60 с.
14. Гипоксически-ишемическая энцефалопатия новорожденных / А.Б.Пальчик, Н.П.Шабалов.-2-е изд., испр. и доп.-М.: МЕДпресс-информ.- 2009.-256 с.
15. Годованець Ю.Д., Шунько Є.Є., /Адаптація новонароджених дітей: функціональний стан гепатобіліарної системи в нормі та при перинатальній патології. Монографія. – Чернівці.- БДМУ.-2007.- 302с.
16. Гриппи М.А. Патологія легких, изд.2-е испр. /М.; Спб.: ЗАО «Издательство БИНОМ», «Невский Диалект».- 2000. - 344с.
17. Діагностика, лікування та профілактика респіраторного дистрес-синдрому новонароджених. Шунько Є.Є., Вдовиченко Ю.П., Романенко Т.Г., Кончаковська Т.В., Лакша О.Т. -Методичні рекомендації– Київ.- 2005.-36с
18. Дихальна підтримка в новонароджених дітей. Навчальний посібник в 2-х частинах за редакцією Вдовиченка Ю.П., Гойди Н.Г., Добрянського Д.О., Шунько Є.Є. // К., 2011.-Ч1-522с., Ч2-612с.
19. Заболевания сердца у новорожденных и детей раннего возраста Н.С.Черкасов- / Ростов- на-Дону: Феникс.- 2006.- 192 с.
20. Зрение и слух у новорожденных. Диагностические скрининг-технологии / Ю.И.Барашнев, Л.П.Пономарева–М.:Триада-Х-2008.- 200с.
21. Зростаємо разом: книга для батьків дітей раннього віку. Посібник для батьків /І. В. Братусь, І. О. Зоріна, Н. В. Кошечка, Р. О. Моїсеєнко, О. Л. Нагула, О. П. Шлемкевич – К.: ВД „Калита”. – 2007. – 154 с.
22. Информационные материалы по акушерской и гинекологической помощи.- Київ.- 2007-88с.

23. Еталони практичних навичок в неонатології. Навчально-методичний посібник. Шунько Є.Є., Пясецька Н.М., Кончаковська Т.В. та ін.//К. 2011.-256 с.
24. Кампф Гюнтер. Гигиена рук в здравоохранении.- /К.-2005. - 274с.
25. Карманный справочник по диагностическим тестам. /Под ред. В.С.Камышникова (пер. с англ.).-М.:МЕДпресс-информ.- 2004.-464 с.
26. Клиническая неонатология / А.И.Хазанов.-СПб.:Гиппократ-2009.-424 с.
27. Клінічні аспекти сучасної перинатології // Навч.-метод. посібник за ред. Вдовиченко Ю.П.- К.- 2005.-135с.
28. Консультирование по грудному вскармливанию: курс обучения. – Руководство для преподавателя. ВОЗ, Женева. 2003.- 422 с.
29. Критические состояния новорожденных (технология дистанционного консультирования и эвакуации) /А.Н.Шмаков, В.Н.Кохно. - Новосибирск, 2007. - 168 с.
30. Лабораторные тесты (клиническое использование) // Справочник врача.-К.: ТОВ «Доктор-Медиа».- 2008.-288 с.
31. Маркова И.В., Шабалов Н.П. Клиническая фармакология новорожденных. С-Петербург.- 2004.-244с.
32. Матеріали 4-го конгресу неонатологів України «Актуальні питання неонатології» - К.- 2006.-208с.
33. Медицина дитинства. - К.: "Вища школа". - 2004.-456с.
34. Мэррей Энкин, Марк Кейрс, Джеймс Нейлсон Руководство по эффективной помощи при беременности и рождении ребенка / Пер. с англ. под ред. Михайлова А.В..- С.-Пб.: Петрополис. -2003.-477с.
35. Наказ № 152 МОЗ України від 04.04.2005.-„Про затвердження Протоколу медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною” -36с.
36. Наказ № 234 від 07.05.2007. Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах.- К.-36с.

37. Наказ № 255 МОЗ України від 27.04.2006.- 32с. Про затвердження клінічного Протоколу надання неонатологічної допомоги дітям «жовтяниця новонароджених».- К.- 42с.
38. Наказ № 312 МОЗ України від 08.06.2007.-Про затвердження клінічного Протоколу з первинної реанімації та післяреанімаційної допомоги новонародженим.- К.-54с.
39. Проект Наказу МОЗ України від 2013р. про затвердження клінічного Протоколу з первинної реанімації та післяреанімаційної допомоги новонародженим.- К.
40. Наказ № 484 МОЗ України від 21.08.2008.-Про затвердження протоколу надання медичної допомоги новонародженій дитині з дихальними розладами – К.-42с.
41. Наказ № 584 МОЗ України від 29.08.2006-Про затвердження протоколу медичного догляду за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні".-К. - 42с.
42. Наказ № 798 МОЗ України від 21.09.2010 Про затвердження методичних рекомендацій «Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу».-К -24 с.
43. Наказ № 676 МОЗ України від 31.12.2004 - „Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги” – К. -24 с.
44. Неврология недоношенных детей /А.Д.Пальчик, Л.А.Федорова, А.Е.Понятишин.-М.: МЕДпресс-информ.- 2010.-352 с.
45. Неврология новорожденных: Острый период и поздние осложнения / А.Ю.Ратнер.-3 изд.-М.: БИНОМ. Лаборатория знаний.- 2006.-368 с.
46. Недоношенные новорожденные дети: учебное пособие /В.Н.Тимошенко - Ростов- на-Дону: Феникс; -Красноярск: Изд. проекты - 2007.-192 с.
47. Неонатология за ред.Т.К.Знаменської (співавт. Шунько Є.Є., Пясецька Н.М., Лакша О.Т., Костюк О.О.)- Київ, 2012.- 1200с.

48. Неонатология / Под ред. Т. Л. Гомеллы, М. Д. Каннигам. - пер с англ. - М.: Медицина.- 2005. - 640 с.
49. Неонатология. Национальное руководство /Под ред. Володина Н.Н.- М.- 2007.-848 с.
50. Неонатология: учеб. пособие: в 2 т. / Н.П. Шабалов-5-е изд., испр. и доп.-М.:МЕДпресс-информ.- 2009.-Том 1.-736с., Том 2.-768с.
51. Неонатологія. навч. посіб. / За ред. Мощича П.С., Суліми О.Г. - К.: Вища школа.- 2004. - 407 с.
52. Основная родовая, перинатальная и постнатальная помощь. Учебный семинар. Европейское региональное бюро ВОЗ.- 2002. с.5-9. -Модуль 18.
53. Основы Инфекционного контроля /Практическое руководство.- пер. с англ.-2 издание - М.:Альпина Паблишер.-2003.-478с.
54. Основы перинатологии /Под. ред. Н.П.Шабалова, Ю.В.Цвелева.- М.:Медпресс-информ.-2004.-640с.
55. Основы ухода за новорожденными и грудное вскармливание // Мат. Учебного семинара.- Европейское региональное бюро ВОЗ-2002.- 173с.
56. Підручник з реанімації новонароджених / Американська Кардіологічна Асоціація, Американська Академія Педіатрії. / Під ред. Дж. Катвінкела – Львів:Галицька видавнича спілка - 2007. - 264с.
57. Пальчик А.Б., Шабалов Н. Н. Гипоксически-ишемическая энцефалопатия новорожденных.- С.-Пб.- 2005. – 222с.
58. Пальчик А.Б., Шабалов Н. Н. Токсические энцефалопатии новорожденных.-М.: Медпресс-информ.-2009. – 160с.
59. Патология новорожденных детей: учебн. Пособие / Р.А.Авдеева и др.- Ростов- на-Дону: Феникс; Красноярск: Изд. проекты.- 2007.-208 с.
60. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів/ За ред. проф. О.В.Тяжкої /вид.3.-Вінниця: Нова книга.- 2009.- 1136с.
61. Перинатальная неврология /Ю.И.Барашнев.-М.: Триада-Х.-2005.-672 с.

62. Перинатальные инфекции // Под ред. Сенчука А.Я., Дубоссарской З.М.- М.- 2005.- 318с.
63. Перинатология: посібник для акушерів, неонатологів та сімейних лікарів.- Кіровоград.- ПОЛІУМ.- 568с.
64. Петрушина А.Д. и соавт. Неотложные состояния у детей.- М.: Мед. книга. – 2004.- 186с.
65. Посібник з неонатології: пер. з англ./ Джон П.Клоерті, Ерік К. Ейхенвальд, Енн Р. Старк.- Шосте видання.- К.: Фонд допомоги і розвитку дітям Чорнобиля; Вид-во "Фенікс".- 2010.-856 с.
66. Последовательность выполнения основных манипуляций в неонатологической практике / Под ред. Царегородцева А.Д.-М.- 2004.- 146с.
67. Практика гигиены рук / Г.И.Корчак, Н.С.Морозова.-К.: Ника-Центр.- 2010.-112 с.
68. Стабілізація стану новонароджених Навчальний посібник в 2-х частинах за редакцією Вдовиченка Ю.П., Гойди Н.Г., Добрянського Д.О., Шунько Є.Є. // К., 2011.-Ч1-522с., Ч2-612с.
69. Практические навыки педиатра / Усов И.Н., Чичко М.В., Астахова Л.Н. – Минск. – «Высшая школа». – 1990. – 400с.
70. Практическое руководство по неонатологии / Под ред. Г.В.Яцык.-М.: ООО «Медицинское информационное агентство».- 2008.-344 с.
71. Практичний посібник з неонатології /За ред. С.Езутачана, Д.Добрянського: пер. з англ. – Львів.- 2002. – 344 с.
72. Принципы ведения новорожденных с респираторным дистресс-синдромом //Методические рекомендации. Под редакцией проф. Володина Н.Н. – М.-1997.-68с.
73. Пясецкая Н.М. Клинический взгляд на проблему железодефицитной анемии в неонатологии и педиатрии //Лекция для врачей-практиков.- К.- 2004.-16с.

74. Пясецька Н. М./ Анемії новонароджених і дітей раннього віку.- К.-2006.-88с.
75. Рациональное вскармливание недоношенных детей: методич. указ. /2-е изд., доп. и перераб.-М: Союз педиатров России.-72 с.
76. Респираторная поддержка у детей. Руководство для врачей / Гордеев В.И., Александрович Ю.С., Паршин Е.В.-СПб.:ЭЛБИ-СПб- 2009.-176 с.
77. Респираторный дистресс-синдром у новорожденных / Гребенников В.А., Миленин О.Б., Рюмина И.И. - М.-1994. – 137с.
78. Респираторный дистресс у новорожденных / Коллектив авторов: Баженов Д.В., Иванов С.Л., Мельне И.О., Пруткин М.Е., Стасенко В.Л., Шведов К.С. под редакцией Фомичева М.В. - Екатеринбург. - 2007. - 482с.
79. Руководство по педиатрии //Неонатология под. ред. Яцык Г.В., Самсыгиной Г.А.- М.-2006.-464с.
80. Руководство по эффективной помощи при беременности и рождении ребенка: перевод с англ. / М.Энкин, М.Кейрс, Дж.Нейлсон, К.Краутер, Л.Дьюли, Э.Ходнет, Дж.Хофмейер. –С-Пб.: Петрополис.- 2003.– 480 с.
81. Руководство по практическим навыкам в гинекологии, акушерстве и неонатологии / Под ред. проф. А.Я.Сенчука.-2006.-368с.
82. Сестринский уход за новорожденным в амбулаторно-поликлинических условиях: уч. пособие / под ред. Д.И.Зелинской.-М.: ГЭОТАР-Медиа.- 2010. -176 с.
83. Сидельникова В.М., Антонов А.Г. /Преждевременные роды. Недоношенный ребенок. – ГЭОТАР-Медиа.-2006.-448 с.
84. Складний діагноз у практиці педіатра і дитячого алерголога Охотнікова О.М., Шунько Є.Є., Мелліна К.В. Київ, 2012. – 176с.
85. СРАР як метод респіраторної терапії новонароджених.-Навч. ел. Посібник під ред. Добрянський Д.О., Моїсеєнко Р.О., Шунько Є.Є.- Укр.-швейцарський проект.- 2011р

86. Суліма О.Г., Добрянський Д.О., Пясецька Н.М. Діагностика, профілактика та лікування гострих легеневих захворювань у новонароджених дітей: Навчально-методичний посібник для лікарів. – Львів: ТзОВ „Простір-М” 1999. – 88 с.
87. Сучасні принципи виходжування новонароджених з надзвичайно малою масою тіла. / О.С.Яблонь,Є.Є.Шунько Метод. реком.- К.- 2007.-24 с.
88. Токсические энцефалопатии новорожденных /А.Б.Пальчик, Н.П.Шабалов.-М.:МЕДпресс-информ.- 2009.-160 с.
89. Уход в педиатрии /П.Г.Кюль и др; пер. с нем. под ред. Н.Ю.Головановой.-М.: ГЭОТАР-медиа.-2009. – 768 с.
90. Уекслер Лінді Д., Тренті Паролі Е. Недоношені діти- посібник.-друге видання.- 2012.-466с.
91. Фомичев М.В. Респираторная терапия новорожденных: Практическое пособие. – СПб.: СпецЛит.- 2000. – 79 с.
92. Цинзерлинг А.В., Мельникова В.Ф. Перинатальные инфекции, - С.-Пб., 2002. - 352 с.
93. Цыбулькин Э. К. Угрожающие состояния у детей. - С.-Пб.- 2004. -192 с.
94. Шабалов Н. П. Неонатология. - I, II ч.- С.-Пб.- 2005. - 512 с., 517с.
95. Шунько Є.Є., Краснова Ю.Ю., Костюк О.О., Лакша О.Т. / Сучасні підходи до профілактики та лікування бактеріальних інфекцій у новонароджених // Метод. рекомед.- К.- 2008.-32с.
96. Шунько Є.Є., Тутченко Л.І., Костюк О.О., Марушко Т.Л. Сучасне ведення лактації та грудного вигодовування: Навчальний посібник.- К.- 2002.-152 с.
97. Шунько Є.Є., Ханес Г. С., Лакша О.Т. Перинатальний сепсис.- К. - Рутенія.- 2001.- 64с.
98. Янковский Д.С. Микробная экология человека: современные возможности ее поддержания и восстановления.- К. – Эксперт ЛТД. - 2005. – 362с.

99. Ященко Ю.Б., Безруков Л.О. Синдром гострого ушкодження легенів у новонароджених.- Чернівці: Медуніверситет.- 2008.-198 с.
100. Ященко Ю.Б., Колюбакіна Л.В., Моїсеєнко Р.О. Неонатологія. Навчальний посібник. –Київ.- 2010.-198 с.
101. Andersson G.C. et al. early skin-to-skin contact for mothers and their healthy newborn infants. Review. Cochrane library.- issue 1.- 2004.
102. Ballard JL, Khoury JC, Weding K et al: New Ballard Score, expanded to include extremely premature infants. J Pediatr 1991; 119: 417-423.
103. Care of the Umbilical Cord: A Review of the Evidence. Geneva, WHO (document WHO/RHT/MSM/98.4)/ WHO (1999).
104. Managing Newborn Problems: A guide for doctors nurses and midwives. World Health Organization.- 2004.-C-51-52; -F-155;
105. Rabe H, Reynolds J, Diaz-Rossello J. Early versus delayed umbilical cord clamping in preterm infants. The Cochrane Database of Systematic Review.- 2005 Issue 2
106. Tan K.L. Blood pressure in very low birth weight infants in the first 70 days of life. J. Pediatr. 1988; 112:266-270.
107. Topical umbilical cord care at birth. Zupan J., Garner P. Cochrane review. Cochrane Library.- issue 4.- 2003.

Список літератури для додаткової програми семінару «Протидія насильству в сім'ї»

1. Бойко М.І., Панченко Л.В. Проблеми формування сексуальної культури в сучасному українському суспільстві //Андрология и сексуальная медицина. - № 1. – 2008. – 8-12 с.
2. Деморацкий В.А. Краткосрочные курсы психотерапии. – М.:Психотерапия, 2008. – 304 с.
3. Онишко Ю.В. Проблеми психіатричної допомоги жінкам – жертвам насильницьких дій // Архів психіатрії. - 2000. - №1-2(20-21). - С.7-9.
4. Рущенко І.П. Соціологія злочинності. - Харків, Видавництво Національного університету внутрішніх справ. - 2001.
5. Вагин И.О. Психология зла. Практика решения конфликтов. - СПб.: Питер, -2009. (Серия "Сам себе психолог")
6. Мамонтов С.Ю. Искусство быть эгоистом. - СПб.: Питер, - 2001. (Серия "Сам себе психолог")
7. Самоукина Н.В. Экстремальная психология. - М.: Ассоциация авторов издателей "Тандем". Изд-во ЭКМОС - 2000.
8. Слабинский В.Ю. Семейная позитивная динамическая психотерапия. – СПб.: «Наука и техника», 2009. – 464 с.
9. Смит М. Тренинг уверенности в себе: Пер. с англ. - СПб.: ООО "Речь", - 2001.
- 10.Христенко В.Е. Психология жертвы. - Харьков: Консум. - 2001.